

31992L0104

31.12.1992

IL-ĠURNAL UFFIĊJALI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

L 404/10

**ID-DIRETTIVA TAL-KUNSILL 92/104/KEE
tat-3 ta' Diċembru 1992**

**dwar il-htigijiet minimi biex tittejjeb is-sigurtà u l-protezzjoni tas-saħha ta' l-industriji
għall-estrazzjoni tal-minerali kemm fuq, kif ukoll taht l-art (it-tnax-il Direttiva individwali fis-sens ta'
l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE)**

IL-KUNSILL TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ,

Wara li kkunsidra t-Trattat li jstabbilixxi l-Komunità Ekonomika Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 118a,

Wara li kkunsidra l-proposta mill-Kummissjoni ⁽¹⁾, mfassla wara konsultazzjoni mal-Kummissjoni tas-Sigurtà u s-Saħha għall-Industriji tal-Minjieri u ta' l-Estrazzjoni Ohra,

B'kooperazzjoni mal-Parlament Ewropew ⁽²⁾,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kunsill Ekonomiku u Soċjali ⁽³⁾,

Billi l-Artikolu 118a tat-Trattat jipprovdi li l-Kunsill għandu jadotta, permezz ta' Direttivi, htigijiet minimi li jinkoraġġixxu t-titjib, l-aktar fl-ambjent tax-xogħol, biex jiggarantixxi livell oghla ta' protezzjoni tas-sigurtà u s-saħha tal-haddiema;

Billi, skond dak l-Artikolu, dawn id-Direttivi għandhom jevitaw li jimponu limiti amministrattivi, finanzjarji u legali b'mod li jzommu lura il-holqien u l-iżvilupp ta' imprizi żgħar u ta' daqs medju;

Billi t-titjib tas-sigurtà, l-iġjene u s-saħha tal-haddiema fuq il-post tax-xogħol huwa għan li m'għandux jiġi subordinat għal konsiderazzjonijiet purament ekonomiċi;

Billi d-Direttiva tal-Kunsill 89/654/KEE tat-30 ta' Novembru 1989 tikkonċerna l-htigijiet minimi tas-sigurtà u s-saħha fuq il-post tax-xogħol (l-ewwel Direttiva individwali fis-sens ta' l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE) ⁽⁴⁾ ma tapplikax għall-industriji estrattivi;

Billi l-konformità mal-htigijiet minimi intiżi biex jiggarantixxu livell oghla tas-sigurtà u s-saħha fl-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali kemm fuq, kif ukoll taht l-art, hija essenzjali biex tiżgura s-sigurtà u s-saħha tal-haddiema;

Billi l-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali kemm fuq l-art kif ukoll taht l-art huma attivitajiet li x'aktarx jesponu l-haddiema għal livelli ta' riskju partikolarment għolja;

Billi din id-Direttiva hija Direttiva partikolari fis-sens ta' l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 89/391/KEE tat-12 ta' Ġunju 1989 għad-dhul ta' miżuri li jinkoraġġixxu titjib fis-sigurtà u s-saħha tal-haddiema fuq ix-xogħol ⁽⁵⁾; billi, għalhekk, id-disposizzjonijiet ta' din id-Direttiva japplikaw kollha kemm huma għall-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali fuq u taht l-art minghajr preġudizzju għal disposizzjonijiet aktar stringenti u/jew speċifiċi li jinsabu f'din id-Direttiva;

Billi l-installazzjonijiet awżiljarji fuq wiċċ l-art ta' industriji għall-estrazzjoni tal-minerali kemm fuq, kif ukoll taht l-art li mhumiex essenzjali għall-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali fuq u taht l-art kif definiti fl-Artikolu 2(a) ta' din id-Direttiva, huma suġġetti għad-disposizzjonijiet tad-Direttiva 89/654/KEE;

Billi, fit-3 ta' Novembru 1992, il-Kunsill adotta din id-Direttiva 92/91/KEE dwar il-htigijiet minimi għat-titjib tal-protezzjoni tas-sigurtà u s-saħha tal-haddiema fl-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali permezz tat-thaffir (il-hdax-il Direttiva individwali fis-sens ta' l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE) ⁽⁶⁾;

Billi din id-Direttiva preżenti hija kontribuzzjoni prattika għall-holqien tad-dimensjoni soċjali tas-suq intern,

⁽¹⁾ ĠU K 58, tal-5.3.1992, p. 3

⁽²⁾ ĠU K 150, tal-15.6.1992, p. 128, u ĠU K 305, tat-23.11.1992

⁽³⁾ ĠU K 169, tas-6.7.1992, p. 28.

⁽⁴⁾ ĠU L 393, tat-30.12.1989, p. 1.

⁽⁵⁾ ĠU L 183, tad-29.6.1989, p. 1.

⁽⁶⁾ ĠU L 348, tat- 28.11.1992, p. 9.

ADOTTA DIN ID-DIRETTIVA:

IT-TAQSIMA I

DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI

L-Artikolu 1

Suġġett

1. Din id-Direttiva, li hi t-tna-x-il Direttiva partikolari fis-sens ta' l-Artikolu 16(1) tad-Direttiva 89/391/KEE, tiffissa l-htigijiet minimi għall-protezzjoni tas-sigurtà u s-saħha tal-haddiema fl-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali fuq u taħt l-art fis-sens ta' l-Artikolu 2(a).

2. Id-disposizzjonijiet tad-Direttiva 89/391/KEE għandhom japplikaw kollha kemm huma fl-isfera msemmija fil-paragrafu 1, mingħajr preġudizzju għal disposizzjonijiet iktar stringenti u/jew speċifiċi li jinsabu f'din id-Direttiva.

L-Artikolu 2

Tifsiriet

Għall-iskop ta' din id-Direttiva:

(a) *l-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali fuq u taħt l-art* għandha tfisser l-industriji kollha li jipprattikaw dawn l-attivitajiet:

- l-estrazzjoni, fis-sens strett tal-kelma, ta' materjal minerali, fuq l-art jew taħtha, u/jew
- it-tiftix bl-iskop ta' l-estrazzjoni, u/jew
- il-preparazzjoni ta' materjali estratti għall-bejgħ, esklużi l-attivitajiet ta' l-ipproċessar tal-materjali estratti,

esklużi l-industriji għall-estrazzjoni tal-minerali permezz ta' thaffir fis-sens ta' l-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 92/91/KEE;

(b) *il-post tax-xogħol* għandu jfisser l-ispazju kollu intenzjonat għal postijiet tax-xogħol, relatati ma' attivitajiet u stallazzjonijiet immedjati u awżiljarji ta' industriji għall-estrazzjoni tal-minerali fuq jew taħt l-art, inkluż miżblat kbar u depożiti ta' l-iskart u postijiet ohra fejn jinħażen, fejn ipprovdut, li għalihom il-haddiema jkollhom aċċess fil-kuntast tax-xogħol tagħhom.

IT-TAQSIMA II

L-OBBLIGI TA' MIN IĦADDEM

L-Artikolu 3

Obbligi ġenerali

1. Biex jissalvagwardja s-sigurtà u s-saħha tal-haddiema, min iħaddem għandu jiehu l-miżuri meħtieġa sabiex:

- (a) il-postijiet tax-xogħol ikunu ddisinjati, mibnija, mgħammra, ikkummissjonati, mhaddma u mantnuti b'mod li l-haddiema jistgħu jwettqu x-xogħol mogħti lilhom mingħajr ma jpoġġu s-sigurtà u/jew is-saħha tagħhom u/jew ta' haddiema ohrajn fil-periklu;
- (b) it-thaddim tal-postijiet tax-xogħol meta haddiema jkunu preżenti jseħh taħt is-sorveljanza ta' persuna inkarigata;
- (c) xogħol li jinvolvi riskju speċjali jingħata biss lil haddiema kompetenti u jitwettaq skond l-istruzzjonijiet mogħtija;
- (d) l-istruzzjonijiet ta' sigurtà kollha għandhom jinftiehem mill-haddiema kollha kkonċernati;
- (e) ikunu pprovduti faċilitajiet tajba ta' l-ewwel għajna;
- (f) l-eżerċizzji kollha ta' sigurtà neċessarja għandhom jitwettqu f'intervalli regolari.

2. Min iħaddem għandu jiżgura li d-dokument li jkkonċerna s-sigurtà u s-saħha, minn issa 'l quddiem msejjaħ id-'dokument ta' sigurtà u saħha', li jkopri l-htigijiet rilevanti stabbiliti fl-Artikoli 6, 9 u 10 tad-Direttiva 89/391/KEE, hu mfassal u jinżamm aġġornat.

Id-dokument tas-sigurtà u s-saħha għandu juri b'mod partikolari li:

- ir-riskji li l-haddiema fuq il-post tax-xogħol huma esposti għalihom ġew stabbiliti u stmati,
- jittiehdu miżuri adegwati biex jintlahhqu l-għanijiet ta' din id-Direttiva,
- id-disinn, l-użu u l-manutenzjoni tal-post tax-xogħol u tat-tagħmir mhuwiex perikoluż

Id-dokument tas-sigurtà u s-saħha għandu jtfassal qabel ma jibda' x-xogħol u jiġi rivedut jekk saru tibdiliet, estensjonijiet jew konverżjonijiet importanti fil-post tax-xogħol.

3. Meta l-haddiema minn diversi impriżi huma preżenti fl-istess post tax-xogħol, kull persuna li thaddem għandha tkun responsabbli għall-hwejjeġ kollha taħt il-kontroll tagħha.

Il-persuna li thaddem li, skond il-liġi u/jew il-prattiċi nazzjonali, hija responsabbli għall-post tax-xogħol, għandha tikkoordina l-implimentazzjoni tal-miżuri kollha li jkkonċernaw s-sigurtà u s-saħha tal-haddiema u għandha ssemmi, fid-dokument tagħha tas-sigurtà u s-saħha, l-għan ta' dik il-koordinazzjoni u l-miżuri u l-proċeduri għall-implimentazzjoni tagħha.

Il-koordinazzjoni m'għandhiex taffettwa r-responsabbiltà ta' persuni individwali li jhaddmu kif tippovdi d-Direttiva 89/391/KEE.

4. Min ihaddem għandu jirrapporta kull incident serju u/jew fatali fuq ix-xogħol u sitwazzjonijiet ta' perikolu serju lill-awtoritajiet kompetenti malajr kemm jista' jkun.

L-Artikolu 4

Il-protezzjoni kontra n-nar, l-isplużjonijiet u atmosferi li huma ta' perikolu għas-saħħa

Min ihaddem għandu jiehu l-miżuri u l-prekawżjonijiet xierqa għan-natura ta' l-operazzjoni:

- biex jevita, jiskopri u jikkumbatti l-bidu u l-firxa ta' nirien u splużjonijiet, u
- biex jipprevjeni l-formazzjoni ta' atmosferi splużivi u/jew ta' ħsara għas-saħħa.

L-Artikolu 5

Facilitajiet ta' evakwazzjoni u ta' salvataġġ

Min ihaddem għandu jipprovdi u jzomm mezzi ta' evakwazzjoni u salvataġġ sabiex jiżgura li l-haddiema jkollhom fil-każ ta' perikolu mezz adegwati biex johorġu mill-post tax-xogħol malajr u fis-sigurtà.

L-Artikolu 6

Sistemi ta' komunikazzjoni, twissija u allarm

Min ihaddem għandu jiehu l-miżuri meħtieġa biex jipprovdi sistemi ta' allarm u mezz oħra ta' komunikazzjoni meħtieġa li jippermettu operazzjonijiet ta' assistenza, evakwazzjoni u salvataġġ li jseħhu minnufih jekk jinqala' l-bżonn.

L-Artikolu 7

Haddiema jinżammu mgħarrfa

1. Bla ħsara għall-Artikolu 10 tad-Direttiva 89/391/KEE, il-haddiema u/jew ir-rappreżentanti tagħhom għandhom ikunu nfurmati bil-miżuri kollha meħuda li jikkonċernaw is-sigurtà u saħħa fuq il-post tax-xogħol, b'mod partikolari għal dawn relatati ma' l-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 3 u 6.

2. L-informazzjoni għandha tintfieh mill-haddiema kkonċernati.

L-Artikolu 8

Sorveljanza tas-Saħħa

1. Biex jiġi assigurat li l-haddiema jirċievu sorveljanza tas-saħħa xierqa għar-riskji għas-saħħa u s-sigurtà li jkunu esposti għalihom

fuq ix-xogħol, għandhom jiddaħhlu miżuri skond il-liġi u/jew il-prattiċi nazzjonali.

2. Il-miżuri msemmija fil-paragrafu 1 għandhom ikunu dawk li jintitolaw lil kull haddiem għal sorveljanza ta' saħħa qabel jiġi assenjat xogħol marbut ma' l-attivitajiet imsemmija fl-Artikolu 2 u sussegwentement f'intervalli regolari.

3. Is-sorveljanza tas-saħħa tista' tiġi pprovduta bhala parti mis-sistema nazzjonali tas-saħħa.

L-Artikolu 9

Il-konsultazzjoni u l-partecipazzjoni tal-haddiema

Il-konsultazzjoni u l-partecipazzjoni tal-haddiema u/jew tar-rappreżentanti tagħhom għandha sseħħ skond l-Artikolu 11 tad-Direttiva 89/391/KEE dwar kwistjonijiet li jaqgħu taht din id-Direttiva.

L-Artikolu 10

Htiġijiet minimi għas-sigurtà u s-saħħa

1. Il-postijiet tax-xogħol li jintużaw għall-ewwel darba wara d-data li fiha din id-Direttiva tiġi fis-seħħ kif imsemmi fl-Artikolu 13(1) għandhom jissodisfaw il-htieġa minima ta' sigurtà u saħħa stabbilita fl-Anness.

2. Il-postijiet tax-xogħol li digà qed jintużaw qabel id-data li fiha din id-Direttiva tiġi fis-seħħ kif imsemmi fl-Artikolu 13(1) għandhom jiggwarantixxu l-htieġijiet minimi ta' sigurtà u saħħa stabbiliti fl-Anness malajr kemm jista' jkun u mhux iktar tard minn disa' snin wara dik id-data.

3. Meta jsiru bidliet, estensjonijiet u/jew konverżjonijiet fil-postijiet tax-xogħol wara d-data li fiha din id-Direttiva tidhol fis-seħħ kif imsemmi fl-Artikolu 13(1), min ihaddem għandu jiehu l-miżuri meħtieġa biex jiżgura li dawk il-bidliet, l-estensjonijiet u/jew it-konverżjonijiet ikunu konformi mal-htieġijiet minimi indikati fl-Anness.

IT-TAQSIMA III

DISPOSIZZJONIJET OĦRAJN

L-Artikolu 11

Aġġustament għal l-Anness

Aġġustamenti purament tekniċi għall-Anness skond:

- l-adozzjoni tad-Direttiva fil-qasam ta' l-armonizzazzjoni u l-istandardizzazzjoni teknika li tikkonċerna industrijiet għall-estrazzjoni tal-minerali fuq wiċċ jew taht l-art, u/jew

— il-progress tekniku, bidliet fir-regolamenti jew speċifikazzjonijiet internazzjonali, u tagħrif ġdid li jikkonċerna industrij għall-estrazzjoni tal-minerali fuq jew taħt l-art,

għandhom jiġu adottati skond il-proċedura stabbilita fl-Artikolu 17 tad-Direttiva 89/391/KEE.

L-Artikolu 12

L-estrazzjoni tal-minerali bit-thammil

L-Istati Membri għandhom ikunu ntitolati li ma japplikawx din id-Direttiva għall-estrazzjoni ta' minerali bit-thammil sakemm jiżguraw il-protezzjoni tal-haddiema konċernati skond il-prinċipji ġenerali tal-protezzjoni u tas-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema stabbiliti f'din id-Direttiva, wara li jkunu ikkonsidrati r-riskji speċifiċi involuti fl-estrazzjoni tal-minerali bit-thammil.

L-Artikolu 13

Dispożizzjonijiet finali

1. L-Istati Membri għandhom idahhlu fis-seħh il-liġijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi meħtieġa biex jikkonformaw ma' din id-Direttiva sa mhux iktar tard minn 24 xahar wara l-adozzjoni tagħha. Għandhom jinfurmaw minnufih lill-Kummissjoni.

2. Meta l-Istati Membri jadottaw il-miżuri msemmija fil-paragrafu 1, il-miżuri għandhom jinkludu referenza għal din id-Direttiva

jew inkella jkunu akkumpanjati minn din ir-referenza meta jip-pubblikawhom uffiċjalment. Il-metodi li bihom issir din ir-referenza għandhom jiġu stabbiliti mill-Istati Membri.

3. L-Istati Membri għandhom jikkomunikaw lill-Kummissjoni t-test tad-dispożizzjonijiet tal-liġi nazzjonali li huma diġà adottaw jew li ser jadottaw fil-qasam regolat minn din id-Direttiva.

4. L-Istati Membri għandhom jirrapportaw lill-Kummissjoni kull hames snin dwar l-implimentazzjoni Prattika ta' din id-Direttiva, u jindikaw l-opinjoni ta' min iħaddem u l-haddiema.

Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill, lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali, lill-Kummissjoni tas-sigurtà u s-saħħa għall-Minjieri u l-Industriji ta' l-Estrazzjoni Oħrajn u lill-Kumitat Konsultattiv dwar is-Sigurtà, l-Iġjene u l-Protezzjoni tas-Saħħa fuq ix-xogħol.

L-Artikolu 14

Din id-Direttiva hija indirizzata lill-Istati Membri.

Magħmula fi Brussel, fit-3 ta' Diċembru 1992.

Għall-Kunsill

Il-President

G. SHEPHARD

L-ANNESS

HTIĠIJIET MINIMI TAS-SIGURTÀ U S-SAĦĦA KIF IMSEMMIJA FL-ARTIKOLU 10 TA' DIN ID-DIRETTIVA**Nota preliminari**

L-obbligi stabbiliti f'dan l-Anness japplikaw kull meta meħtieġ mill-karatteristiċi tal-post tax-xogħol, ta' l-attività, taċ-ċirkustanzi jew riskju speċifiku.

IT-TAQSIMA A

HTIĠIJIET MINIMI KOMUNI APPLIKABBLI GHALL-INDUSTRIJI GHALL-ESTRAZZJONI TAL-MINERALI FUQ U TAHT L-ART U GHALL-INSTALLAZZJONIJIET AWŻILJARJI FUQ L-ART

1. Is-sorveljanza u l-organizzazzjoni1.1. *Organizzazzjoni fuq il-postijiet tax-xogħol*

1.1.1. Il-postijiet tax-xogħol għandhom ikunu organizzati b'tali mod li jipprovdu protezzjoni adegwata kontra l-periklu. Huma għandhom jinżammu fi stat tajjeb, u sustanzi ta' periklu jew depożiti għandhom jitneħħew jew jiġu kkontrollati sabiex ma jipperikolawx is-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema.

1.1.2. Il-postijiet tax-xogħol għandhom ikunu maħsuba u mibnija skond il-principji ergonomiċi wara li jkun ikkunsidrat il-bżonn li l-haddiema jkunu jistgħu jsewgu l-hidmiet li jkunu qed isiru fil-postijiet tax-xogħol tagħhom.

1.1.3. Meta l-postijiet tax-xogħol huma okkupati minn haddiema isolati, għandha tiġi pprovduta sorveljanza adegwata jew mezz ta' telekomunikazzjoni.

1.2. *Il-persuna responsabbli*

Persuna responsabbli li jkollha l-kwalitajiet u l-kompetenza meħtieġa għal dan ix-xogħol, skond il-liġijiet u l-prattiċi nazzjonali, u li tinhatar minn min ihaddem, għandha f'kull hin tkun inkarigata mill-post tax-xogħol meta l-haddiema jkunu preżenti.

Min ihaddem jista' personalment jassumi r-responsabbiltà msemmija fl-ewwel subparagrafu, jekk ikollu l-kapaċità u l-kompetenza meħtieġa għal dan l-iskop, skond il-liġijiet u/jew il-prattiċi nazzjonali.

1.3. *Is-sorveljanza*

Sabiex ikunu assigurati s-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema matul il-hidmiet kollha magħmula, is-sorveljanza necessarja għandha tiġi pprovduta minn persuni li jkollhom il-kwalitajiet u l-kompetenza għal dan ix-xogħol, skond il-liġijiet u/jew il-prattiċi nazzjonali, u li jinhatru minn min ihaddem jew f'ismu u li jaġixxu f'ismu.

Meta meħtieġ mid-dokument tas-sigurtà u s-saħħa, min jagħmel is-sorveljanza għandu jżur il-postijiet tax-xogħol mill-inqas darba kull *shift*.

Min ihaddem jista' personalment jagħmel is-sorveljanza msemmija fl-ewwel u t-tieni subparagrafu, jekk ikollu l-kwalitajiet u l-kompetenza meħtieġa għal dan l-iskop, skond il-liġijiet u/jew il-prattiċi nazzjonali.

1.4. *Haddiema kompetenti*

Meta l-haddiema huma preżenti fuq kull post tax-xogħol, għandu jkun hemm numru ta' haddiema suffiċjenti bil-kwalitajiet, l-esperjenza u t-taħriġ meħtieġa sabiex iwettqu ix-xogħol mogħti lilhom.

1.5. *L-informazzjoni, l-istruzzjonijiet u t-taħriġ*

Il-haddiema għandhom jingħataw l-informazzjoni, l-istruzzjonijiet, it-taħriġ u t-taħriġ mill-ġdid sabiex tkun assigurata s-saħħa u s-sigurtà tagħhom.

Min ihaddem għandu jiżgura li l-haddiema jirċievu instruzzjonijiet li jinfteħmu sabiex ma jipperikolawx is-sigurtà u s-saħħa tagħhom jew tal-haddiema l-oħra.

- 1.6. *Istruzzjonijiet miktuba*
- Istruzzjonijiet miktuba li jspecifikaw ir-regoli li għandhom jiġu osservati sabiex jiżguraw is-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema u l-użu sigur ta' tagħmir għandhom jiffasslu għal kull post tax-xogħol.
- Għandhom jinkludu informazzjoni dwar l-użu ta' tagħmir ta' emerġenza u l-azzjoni li tkun trid tittiehed fil-każ ta' emerġenza fil-post tax-xogħol jew hdejh.
- 1.7. *Metodi ta' sigurtà ta' xogħol*
- Għandhom jiġu applikati metodi ta' sigurtà tax-xogħol fuq kull post tax-xogħol jew għal kull attività.
- 1.8. *Permessi tax-xogħol*
- Meta meħtieġa mid-dokument tas-sigurtà u s-saħħa, sistema tal-permessi tax-xogħol għandha tiġi introdotta għat-tweġiq ta' kemm attivitajiet ta' periklu u kemm attivitajiet ġeneralment bla komplikazzjoni li jistgħu jithalltu ma' attivitajiet oħra biex jikkawżaw perikoli serji.
- Permessi tax-xogħol għandhom jinharġu minn persuna inkarigata qabel jinbeda x-xogħol u għandhom jispjefikaw il-kondizzjonijiet li għandhom jissodisfaw u l-prekawzjonijiet li għandhom jittiehdu qabel, matul u wara x-xogħol.
- 1.9. *Eżami regolari tal-miżuri tas-sigurtà u s-saħħa*
- Min ihaddem għandu jiżgura li l-miżuri mehuda għall-protezzjoni tas-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema, inkluża s-sistema amministrattiva tas-sigurtà u s-saħħa, ikunu eżaminati regolarment biex jiżguraw konformità ma' din id-Direttiva.
- 2. L-apparat u l-impjant mekkaniku u elettriku**
- 2.1. *Ġenerali*
- L-għażla, l-installazzjoni, il-bidu fis-servizz, il-hidma u l-manutenzjoni ta' apparat mekkaniku u elettriku għandhom isiru b'attenzjoni xierqa għas-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema, wara li jkunu kkonsidrati d-disposizzjonijiet l-oħra ta' din id-Direttiva u tad-Direttivi 89/392/KEE ⁽¹⁾ u 89/655/KEE ⁽²⁾.
- Jekk qegħdin f'żona li fiha jkun hemm riskju li jew jeżisti jew li x'aktarx jeżisti, ta' hruq jew splużjoni minn qbid ta' gas, fwar jew likwidu li jevapora, l-apparati għandhom ikunu addattati għall-użu f'dak il-post.
- It-tagħmir għandu, jekk meħtieġ, ikollu apparat xieraq ta' protezzjoni u sistemi ta' sigurtà f'każ ta' waqfien.
- 2.2. *Disposizzjonijiet speċifiċi*
- L-apparat mekkaniku u l-impjant għandhom ikunu ta' saħħa adegwata u hielsa minn difett apparenti u xierqa għall-iskop li għalih huma maħsuba.
- L-apparat u l-impjant elettriku u impjant għandhom ikunu ta' kapacità u saħħa suffiċjenti għall-iskop li għalih ikunu maħsuba.
- L-apparat u l-installazzjonijiet mekkanici u elettrici għandhom ikunu hekk installati u protetti sabiex jipprevjenu l-perikolu.
- 3. Il-manutenzjoni**
- 3.1. *Manutenzjoni ġenerali*
- Għandha titwaqqaf skema xierqa li tipprovdi għal eżami, manutenzjoni u, meta jkun xieraq, il-kontroll sistematiku ta' tagħmir u impjant mekkaniku u elettriku.
- Il-manutenzjoni, l-eżami u l-kontroll kollu ta' kull parti mill-impjant u t-tagħmir għandhom jitwettqu minn persuni kompetenti.
- Ir-reġistri ta' l-eżamijiet u l-kontrolli għandhom isiru u jinżammu b'mod xierqa.

⁽¹⁾ ĠU L 183, tad-29.6.1989, p. 9. Direttiva emendata mid-Direttiva 91/368/KEE (ĠU L 198, tat-22.7.1991, p. 16).

⁽²⁾ ĠU L 393, tat-30.12.1989, p. 13.

- 3.2. *Il-Manutenzjoni ta' l-apparat ta' sigurtà*
- L-apparat adegwat ta' sigurtà għandu jinżamm lest għall-użu u f'kondizzjoni tajba għax-xogħol f'kull hin.
- Il-manutenzjoni għandha ssir mill-impriza b'attenzjoni xierqa għall-hidmiet.
4. **Il-protezzjoni kontra riskji ta' splużjoni, atmosferi ta' ħsara u perikoli ta' nar.**
- 4.1. *Ġenerali*
- 4.1.1. Għandhom jittiehdu miżuri għall-istima tal-preżenza ta' sustanzi ta' ħsara u/jew potenzjalment splużivi fl-atmosfera u biex titqies il-koncentrazzjoni ta' dawn is-sustanzi.
- Meta meħtieġ fid-dokument tas-sigurtà u s-saħħa, għandu jkun ipprovdut apparat ta' monitoraġġ li jqis il-koncentrazzjonijiet tal-gass f'postijiet speċifiċi awtomatikament u kontinwament, dispositivi ta' allarm awtomatiċi u apparat biex jaqta' l-elettriku awtomatikament minn installazzjonijiet elettrici u *magni ta' kombustjoni interna*.
- Meta hemm previst miżuri ta' qies awtomatiku, il-valuri meqjusa għandhom jiġu rreġistrati u miżmuma kif stipulat fid-dokument tas-sigurtà u s-saħħa.
- 4.1.2. It-tipjip huwa projbit f'żoni suġġetti għal perikolu partikolari ta' nar jew splużivi.
- L-użu ta' kull fjamma esposta u l-esekuzzjoni ta' kull xogħol li jista' jikkawża periklu ta' qbid hu pprojbit sakemm ma jittiehdux prekawzjonijiet adegwati tas-sigurtà għall-prevenzjoni ta' nirien u splużjonijiet.
- 4.2. *Protezzjoni kontra riskji ta' splużjoni*
- 4.2.1. Għandhom jittiehdu l-miżuri kollha meħtieġa biex jikkumbattu l-formazzjoni u l-akkumulazzjoni ta' atmosferi splużivi.
- 4.2.2. F'żoni meta hemm riskji ta' splużjoni, għandhom jittiehdu l-miżuri kollha meħtieġa għall-prevenzjoni tan-nar ta' atmosferi splużivi.
- 4.2.3. Għandu jiġi ppreparat pjan ta' prevenzjoni ta' splużjonijiet li juri fid-dettall il-miżuri u t-tagħmir meħtieġ.
- 4.3. *Protezzjoni kontra atmosferi perikolużi*
- 4.3.1. Fejn sustanzi ta' ħsara jakkumulaw jew jistgħu jakkumulaw fl-atmosfera, għandhom jittiehdu miżuri xierqa biex jiżguraw:
- (a) li jitwaqqfu mis-sorsi; jew
- (b) li jiġu estratti jew jiġu eliminati fis-sorsi; jew
- (c) li jiġu dilwiti akkumulazzjonijiet ta' dawn is-sustanzi,
- b'tali mod li l-haddiema ma jkunux f'riskju.
- Is-sistema għandha tkun kapaċi xxerred dawn is-sustanzi ta' ħsara b'tali mod li l-haddiema ma jkunux f'riskju.
- 4.3.2. Mingħajr preġudizzju għad-Direttiva 89/656/KEE ⁽¹⁾, għandu jkun hemm disponibbli apparati respiratorji u tagħmir għar-rianimazzjoni b'numru suffiċjenti fil-postijiet fejn il-haddiema jistgħu jkunu esposti għal atmosferi ta' ħsara għas-saħħa.
- F'dan il-każ, numru suffiċjenti ta' haddiema mharrġa biex jużaw dan l-apparat li għandu jkun preżenti fuq il-post tax-xogħol.
- L-apparat għandu jkun maħżun u mantnut kif xieraq.
- 4.3.3. Fejn hemm jew jista' jkun hemm gassijiet tossiċi fl-atmosfera, għandu jkun disponibbli pjan ta' protezzjoni li juri fid-dettall it-tagħmir ta' protezzjoni disponibbli u l-miżuri preventivi mehuda.
- 4.4. *Protezzjoni kontra l-perikolu tan-nar*
- 4.4.1. Kull meta l-postijiet tax-xogħol huma ddisinjati, mibnija, mghammra, ikkummissjonati, mhaddma jew mantnuti, għandhom jittiehdu miżuri adegwati biex jipprevjenu n-nar milli jibda u jinxtered mis-sorsi identifikati fid-dokument tas-sigurtà u s-saħħa.
- Għandha ssir disposizzjoni għat-tifi tan-nar b'mod effettiv u malajr.

(1) ĠU L 393, tat-30.12.1989, p. 18.

- 4.4.2. Il-postijiet tax-xogħol għandhom ikunu mġhammra b'taġhmira għat-tifi tan-nar xieraq u, fejn hemm bżonn, b'sistemi ta' twissija kontra n-nar u sistemi ta' allarm.
- 4.4.3. Apparat ta' tifi tan-nar mhux awtomatiku għandu jkun faċilment aċċessibbli u faċli li wieħed jużah u, meta meħtieġ, protett kontra hsara.
- 4.4.4. Għandu jinżamm fuq il-post, pjan ta' protezzjoni kontra n-nar li juri fid-dettall il-prekawzzjonijiet li għandhom jittiehdu skond l-Artikoli 3, 4, 5 u 6 ta' din id-Direttiva, biex jipproteġi kontra, isib u jikkumbatti l-bidu u t-tixrid tan-nirien.
- 4.4.5. L-apparat għat-tifi tan-nar għandu jkun indikat b'sinjali skond ir-regolamenti nazzjonali li għamlet id-Direttiva 92/58/KEE ⁽¹⁾ f'liġi.

Dawn is-sinjali għandhom jitqiegħdu f'punti xierqa u jservu fit-tul.

5. **Splużivi u apparati li jagħtu n-nar**

Operazzjonijiet li jnvolvu l-ħżin, it-trasport u l-użu ta' splużivi u apparat li jagħti n-nar għandhom jitwettqu minn persuni kompetenti u awtorizzati kif dovut.

Dawn l-operazzjonijiet għandhom jiġu organizzati u mwettqa b'tali mod li jipprevjeni kull riskju għall-haddiema.

6. **Rotot ta' passaġġ**

- 6.1. Għandu jkun possibbli li l-postijiet tax-xogħol jintlahħqu mingħajr perikolu u jiġu evakwati malajr u b'mod mingħajr perikolu f'emergenza.
- 6.2. Ir-rotot ta' passaġġ, inklużi turġien, slielem fissi u mollijiet u rampi għat-tagħbija, għandhom jiġu ddisinjati, imdaqqsa u mqieghda b'tali mod li jiżguraw aċċess faċli, sigur u xieraq għall-persuni jew vetturi b'tali mod li ma jipperikolawx haddiema mpjegati fil-viċinanzi ta' dawn ir-rotot ta' passaġġ.
- 6.3. Ir-rotot użati għal passaġġ min-nies u/jew passaġġ ta' merkanzija għandhom jiġu mdaqqsa skond in-numru ta' utenti potenzjali u t-tip ta' impriża.
- Jekk ir-rotot ta' passaġġ jintużaw minn vetturi, għandu jiġi previst spazju ta' sigurtà suffiċjenti għall-persuni.
- 6.4. Spazju suffiċjenti għandu jithalla bejn ir-rotot ta' passaġġ tal-vetturi u l-bibien, xtiebi, passaġġi għall-persuni, kurituri u turġien.
- 6.5. Ir-rotot ta' passaġġ u ta' aċċess għandhom jiġu identifikati b'mod ċar għall-protezzjoni tal-haddiema.
- 6.6. Meta jidhlu fil-post tax-xogħol vetturi jew magni, ir-regolamenti ta' passaġġ għandhom jiġu stabbiliti kif meħtieġ.

7. **Postijiet tax-xogħol fuq barra**

- 7.1. Il-postijiet tax-xogħol, ir-rotot ta' passaġġ u spazji oħrajn jew installazzjonijiet fuq barra li huma okkupati jew użati mill-haddiema matul l-attività taġghom għandhom ikunu organizzati b'tali mod li l-persuni u l-vetturi jistgħu jiċċirkolaw b'mod mingħajr perikolu.
- 7.2. Il-postijiet tax-xogħol fuq barra għandhom jinxtegħlu b'mod adegwat b'dawl artifiċjali jekk id-dawl naturali mhux biżżejjed.
- 7.3. Meta l-haddiema huma mpjegati f'postijiet tax-xogħol fuq barra, dawn il-postijiet tax-xogħol għandhom sa fejn hu possibbli jitrangaw sabiex il-haddiema:
- ikunu protetti kontra kondizzjonijiet ħżiena tat-temp u jekk meħtieġ kontra oġġetti li jaqgħu;
 - m'humix esposti għal livelli ta' storbju li jagħmel hsara u lanqas għal influwenzi esterni ta' hsara bħal gassijiet, fwawar jew trabijiet;
 - jkunu jistgħu jevakwaw il-postijiet tax-xogħol taġghom malajr fil-każ ta' perikolu jew ikunu jistgħu jitolbu għajnunha;
 - ma jistgħux jizolqu jew jaqgħu.

(1) ĠU L 245, tas-26.8.1992, p. 23.

8. **Żoni ta' perikolu**

- 8.1. Iż-żoni ta' perikolu għandhom jiġu indikati b'mod ċar.
- 8.2. Jekk il-postijiet tax-xogħol jikkontjenu żoni ta' perikolu fejn, minhabba n-natura tax-xogħol, hemm riskji li jinkludu dik tal-haddiema jew oġġetti li jaqgħu, il-postijiet għandhom ikunu mgħammra, sa fejn hu possibbli, b'apparat li ma jhallix haddiema mhux awtorizzati milli jidhlu f'dawk iż-żoni.
- 8.3. Għandhom jittiehdu miżuri xierqa biex jiproteġu l-haddiema awtorizzati biex jidhlu f'żoni ta' perikolu.

9. **Rotot u hruġ ta' emerġenza**

- 9.1. Fil-każ ta' perikolu, għandu jkun possibbli għal haddiema li jevakwaw il-postijiet tax-xogħol kollha malajr u kemm jista' jkun b'sigurtà.
- 9.2. Ir-rotot u l-hruġ ta' emerġenza għandhom jibqgħu żgumbrati u jwasslu bl-iktar mezz dirett għal żona aperta jew għal żona, punt ta' assemblea jew punt ta' evakwazzjoni mingħajr periklu.
- 9.3. In-numru, id-distribuzzjoni u d-dimensjonijiet tar-rotot u tal-hruġ ta' emerġenza jiddependu mill-użu, it-tagħmir u d-dimensjonijiet tal-postijiet tax-xogħol u n-numru massimu ta' persuni li jistgħu ikunu preżenti.
- 9.4. Il-bibien ta' emerġenza għandhom jinfethu 'l barra.
Il-bibien ta' l-emerġenza m'għandhomx jissakkru jew jingħalqu b'tali mod li ma jistgħux jinfethu faċilment u immedjatament minn kull persuna li tista' tiġi b'zonhom f'emerġenza.
- 9.5. Il-bibien ta' emerġenza m'għandhomx jissakkru.
Ir-rotot u l-hruġ ta' emerġenza, u r-rotot ta' passaġġ u l-bibien li jagħtu aċċess għalihom, għandhom ikunu hielsa minn kull ostakolu sabiex jistgħu jintużaw f'kull hin mingħajr tfixkil.
- 9.6. Ir-rotot u l-hruġ ta' emerġenza li jehtieġu illuminazzjoni għandhom jiġu provduti b'dawl ta' emerġenza ta' intensità adegwata fil-każ li jkun hemm qtugħ ta' dawl.
- 9.7. Rotot ta' hruġ ta' emerġenza speċifiċi għandhom jkunu indikati b'sinjali skond ir-regolamenti nazzjonali li jittrasponu d-Direttiva 92/58/KEE f'liġi.

10. **Mezzi ta' evakwazzjoni u ħarba**

- 10.1. Il-haddiema għandhom jiġu mharrġa fl-azzjonijiet xierqa li għandhom jittiehdu f'emerġenzi.
- 10.2. Għandu jiġi pprovdut apparat ta' salvataġġ f'postijiet faċilment aċċessibbli u xierqa fil-lok tagħhom u miż-muma lesti għall-użu u għandhom jiġu indikati b'sinjali skond ir-regolamenti nazzjonali li jittrasponu d-Direttiva 92/58/KEE f'liġi.

11. **Eżerċizzji ta' sigurtà**

L-eżerċizzji ta' sigurtà għandhom isiru f'intervalli regolari fil-postijiet tax-xogħol kollha li fihom is-soltu jkunu preżenti l-haddiema.

L-iskop ewlieni ta' dawn l-eżerċizzji huwa li jharrġu u jikkontrollaw il-hila ta' haddiema li lilhom ingħataw doveri speċifiċi fil-każ ta' emerġenza li tinvolvi l-użu, l-immaniġġar jew il-hidma ta' tagħmir ta' emerġenza.

Meta jkun xieraq, il-haddiema għandhom jkunu mharrġa wkoll fl-użu korrett, fl-immaniġġar jew l-thaddim ta' dak l-apparat.

12. **Faċilitajiet ta' l-ewwel għajjnuna**

- 12.1. L-apparat ta' l-ewwel għajjnuna għandu jkun disponibbli fil-postijiet kollha fejn il-kondizzjonijiet tax-xogħol jehtieġu u għandhom ikunu xierqa għall-operazzjoni.
Dan l-apparat għandu jiġi indikat b'sinjali xierqa u faċilment aċċessibbli.
- 12.2. Għandhom jiġu pprovduti kamra wahda jew iktar ta' l-ewwel għajjnuna meta d-daqs tal-post, it-tip ta' attività mwettqa u l-frekwenza ta' l-incidenti hekk jiddettaw.
Instruzzjonijiet visibbli b'mod ċar dwar l-ewwel għajjnuna fil-każ ta' incidenti għandhom jintwerew f'dawn il-kmamar.

- 12.3. Il-kmamar ta' l-ewwel għajnuna għandu jkollhom installazzjonijiet u tagħmir essenzzjali ta' l-ewwel għajnuna u jkunu faċilment aċċessibbli għal streċer.

Għandhom ikunu mmarkati skond ir-regolamenti nazzjonali li jittrasponu d-Direttiva 92/58/KEE f'ligi.

- 12.4. Kif ukoll, l-apparat ta' l-ewwel għajnuna għandu jkun disponibbli fil-postijiet kollha fejn il-kondizzjonijiet tax-xogħol jeħtieġuh.

Dan l-apparat għandu jkun immarkat kif xieraq u jkun faċilment aċċessibbli.

- 12.5. Numru suffiċjenti ta' haddiema għandhom jkunu mharrġa fl-użu ta' l-apparat ipprovdut ta' l-ewwel għajnuna.

13. **Dawl naturali u artifiċjali**

- 13.1. Kull post tax-xogħol għandu jkun ipprovdut kullimkien b'dawl kapaċi li jipprovdi illuminazzjoni suffiċjenti biex jiżgura s-saħħa u s-sigurtà tal-persuni hemm ġew.

- 13.2. Il-postijiet tax-xogħol għandhom sakemm possibbli jirċievu dawl naturali suffiċjenti u, meta wiehed jikkunsidra l-kondizzjonijiet klimatiċi, ikunu mghammra b'dawl artifiċjali għall-protezzjoni tas-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema.

- 13.3. Installazzjonijiet ta' dawl fil-kmamar li fihom jinsabu l-postijiet tax-xogħol u fil-passaġġi għandhom jit-qiegħdu b'tali mod li dik it-tip ta' illuminazzjoni ma tippreżentax riskju ta' incident għall-haddiema.

- 13.4. Il-postijiet tax-xogħol fejn il-haddiema huma esposti għal riskju f'każ ta' qtugħ ta' dawl artifiċjali għandhom jiġu pprovduti b'dawl ta' emerġenza ta' intensità adegwata.

Meta dan hu impossibbli, il-haddiema għandhom jiġu pprovduti b'lampi personali.

14. **Stallazzjonijiet sanitarji**

- 14.1. *Kmamar fejn wiehed ibiddel u kaxxarizzi*

- 14.1.1. Għandhom ikunu pprovduti kmamar xierqa fejn il-haddiema jbiddu jekk huma għandhom jilbsu hwejjeġ speċjali tax-xogħol, u meta, għal raġunijiet ta' saħħa jew deċenza, m'għandhomx ikunu mistennija li jbiddu f'kamra oħra.

Il-kmamar fejn wiehed ibiddel għandhom tkunu faċilment aċċessibbli, ta' kobor suffiċjenti u jkunu pprovduti b'siġġijiet.

- 14.1.2. Il-kmamar fejn ibiddu għandhom ikunu kbar biżżejjed u jkollhom faċilitajiet li jippermettu kull haddiem isakkar il-hwejjeġ tiegħu/tagħha tul is-siġġat tax-xogħol.

Jekk iċ-ċirkostanzi hekk jeħtieġu (e.ż. sostanzi perikolużi, umdità, ħmieġ), il-kaxxarizzi għall-hwejjeġ tax-xogħol għandhom ikunu separati minn daww għall-hwejjeġ ordinarji.

Għandha ssir disposizzjoni biex hwejjeġ tax-xogħol imxarrba jitnixxfu.

- 14.1.3. Għandha ssir disposizzjoni għal kmamar separati fejn ibiddu jew l-użu separat ta' kmamar fejn ibiddu l-irġiel u n-nisa.

- 14.1.4. Jekk il-kmamar fejn ibiddu mhumiex meħtieġa taħt 14.1.1, kull haddiem għandu jiġu pprovdut b'post fejn ipogġi l-hwejjeġ tiegħu.

- 14.2. *Doċoċ u sinkijiet*

- 14.2.1. Għandhom jiġu pprovduti doċoċ adegwati u suffiċjenti għall-haddiema jekk meħtieġa min-natura tax-xogħol jew għal raġunijiet ta' saħħa.

Għandha ssir disposizzjoni għal kmamar tad-doċoċa separati jew mill-użu separat għal kmamar tad-doċoċa għall-irġiel u għan-nisa.

- 14.2.2. Il-kmamar tad-doċoċa għandhom ikunu kbar biżżejjed li jippermettu lil kull haddiema jinhasel mingħajr tfixkil f'kondizzjonijiet ta' livell ta' iġjene adattati.

Id-doċoċ għandhom jiġu pprovduti b'ilma shun u kiesah.

- 14.2.3. Meta d-doċoċ mhumiex meħtieġa fis-sens ta' 14.2.1, sinkijiet adegwati u xierqa bl-ilma shun u kiesah għandhom jiġu pprovduti fil-viċinanzi tal-postijiet tax-xogħol u tal-kmamar għat-tibdil.
- Dawn is-sinkijiet għandhom ikunu separati għal, jew użati separatament mill-irġiel u n-nisa meta dan ikun meħtieġ għal raġunijiet ta' diċenza.
- 14.3. *Toilettes u sinkijiet*
- Għandhom jiġu pprovduti faċilitajiet separati fil-viċinanzi tal-postijiet tax-xogħol, tal-kmamar tal-mistrieħ, tal-kmamar fejn wiehed ibiddel u tal-kmamar bid-doċoċ jew bis-sinkijiet, b'numru ta' toilettes u sinkijiet adegwati.
- Għandhom isiru disposizzjonijiet għal toilettes separati jew l-użu separat ta' toilettes għall-irġiel u n-nisa.
- F'każ ta' l-industrija minerarja taħt l-art, l-installazzjonijiet sanitarji msemmija f'din it-taqsimha jistgħu jit-qiegħdu fuq l-art.
15. **Depożiti ta' l-iskart u miżbliet oħra**
- Id-depożiti ta' l-iskart, il-munzelli taż-żibel u miżbliet oħra, kif ukoll baċiri għall-iskular, għandhom ikunu ddisinjati, mibnija, mhaddma u miżmuma b'tali mod li jiżguraw l-istabbiltà tagħhom, kif ukoll is-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema.
16. **Stallazzjonijiet awżiljarji fuq l-art (disposizzjonijiet addizzjonali speċjali)**
- 16.1. *L-istabbiltà u s-solidità*
- Il-postijiet tax-xogħol għandhom jiġu ddisinjati, mibnija, mwaqqfa, mhaddma, sorveljati u mantenuti biex jifilhu għall-forzi ambjentali anticipati.
- Għandu jkollhom struttura u solidità xierqa għan-natura ta' l-użu tagħhom.
- 16.2. *Pavimenti, hitan, soffitti u soqfa tal-kmamar*
- 16.2.1. Il-paviment tal-postijiet tax-xogħol m'għandu jkollhom ebda hotob, toqob jew ikunu mżerżqa b'mod perikoluż u għandhom ikunu fissi, stabbli u ma jizolqux.
- Il-postijiet tax-xogħol li jkollhom stazzjonijiet tax-xogħol għandhom ikunu protetti kontra s-shana b'mod adegwat, meta wiehed jikkunsidra t-tip ta' impriża involuta u l-attività fizika tal-haddiema.
- 16.2.2. Il-wiċċ tal-pavimenti, tal-hitan u tas-soqfa fil-kmamar għandu jkun tali li jista' jitnaddaf jew jiġġedded skond *standard* approprijat ta' iġjene.
- 16.2.3. Hitan trasparenti jew li jgħaddi d-dawl minnhom, b'mod partikolari hitan tal-ħġieġ, fi kmamar jew fil-viċinanzi tal-postijiet tax-xogħol u r-rotot ta' passaggj għandhom jiġu indikati b'mod ċar u jkunu magħmula minn materjal mingħajr periklu jew protetti minn dawn il-postijiet jew rotot ta' passaggj sabiex jip-prevjenu l-haddiema milli jiġu f'kuntatt ma' hitan jew jiġu feruti jekk jifarrku l-hitan.
- 16.2.4. L-aċċess għas-soqfa magħmula minn materjali nieqsa mis-saħħa m'għandux ikun permess sakemm ma jkunx hemm tagħmir li bih dan ix-xogħol jista' jitwettaq b'mod sigur.
- 16.3. *Id-dimensjonijiet tal-kamra u l-ispażju ta' l-arja fil-kmamar — libertà ta' moviment fil-post tax-xogħol*
- 16.3.1. Il-kmamar tax-xogħol għandhom ikollhom spażju suffiċjenti, għoli u spażju ta' l-arja li jippermettu li l-haddiema jaħdmu xogħolhom mingħajr riskju għas-sigurtà, is-saħħa jew il-benesseri tagħhom.
- 16.3.2. Id-dimensjonijiet ta' l-zona li mhix okkupata fil-post tax-xogħol għandhom jippermettu lill-haddiema libertà suffiċjenti ta' moviment u tippermettilhom jaġhmlu xogħolhom b'sigurtà.
- 16.4. *Twieqi u tamboċċi*
- 16.4.1. It-twieqi, it-tamboċċi u l-ventilaturi li huma maħsuba biex jinfethu, ikunu aġġustati jew maqfulin għandhom ikunu disinnjati biex dawn l-operazzjonijiet jistgħu jsiru b'sigurtà.
- M'għandhomx jitqiegħdu fejn ikun ta' periklu għall-haddiema meta jinfethu.
- 16.4.2. Għandu jkun possibbli li jitnaddfu t-twieqi u t-tamboċċi mingħajr riskju.

- 16.5. *Bibien u xtiebi*
- 16.5.1. Il-pożizzjoni, in-numri u d-dimensjonijiet ta' bibien u xtiebi, u l-materjali użati għall-konstruzzjoni tagħhom, huma ddeteminati min-natura u l-użu ta' kmamar jew ta' l-ispazji.
- 16.5.2. Bibien trasparenti għandhom ikunu mmarkati kif xieraq f'livell li jagħti fl-għajn.
- 16.5.3. Bibien u xtiebi bil-molla għandhom ikunu trasparenti jew tkun tista' tara mill-pannelli tagħhom.
- 16.5.4. Jekk l-uċuħ trasparenti jew trasluċenti tal-bibien u x-tiebi mhumiex magħmula minn materjal ta' sigurtà u jekk hemm perikolu li l-haddiema jstgħu ikorru jekk bieba jew xatba titkisser, l-uċuħ għandhom jiġu protetti kontra l-ksur.
- 16.5.5. Il-bibien li jżżerzqu għandu ikollhom apparat ta' sigurtà li jipprevjeni milli joħorġu minn posthom u milli jaqgħu meta mhux mistenni.
- 16.5.6. Il-bibien u x-tiebi li jinfethu 'l fuq għandu jkollhom mekkaniżmu li jiprotegħom milli jaqgħu lura meta mhux mistenni.
- 16.5.7. Il-bibien u r-rotot ta' harba għandhom ikunu mmarkati b'mod xieraq.
- Għandu jkun possibbli li l-bibien jinfethu minn ġewwa f'kull hin mingħajr assistenża speċjali.
- Għandu jkun possibbli li l-bibien jinfethu meta l-postijiet tax-xogħol ikunu okkupati.
- 16.5.8. Għandhom jiġu pprovduti bibien għall-min hu bil-mixi fil-vicinanza immedjata ta' xi xtiebi maħsuba essenzjalment għat-traffiku tal-vetturi, sakemm ikun mingħajr periklu għal min ikun bil-mixi li jgħaddi minnhom; dawn il-bibien għandhom ikunu mmarkati b'mod ċar u jithallew mhux ostakolati b'mod permanenti.
- 16.5.9. Il-bibien u x-tiebi mekkaniċi għandhom jiffunzjonaw mingħajr riskji ta' inċident għall-haddiema.
- Għandu jkollhom apparati li jingħalqu f'emergenza faċilment identifikabbli u aċċessibbli, sakemm ma jinfethux awtomatikament fil-każ ta' qtugh ta' dawl, għandu jkun ukoll possibbli li jinfethu manwalment.
- 16.6. *Il-ventilaturi f'postijiet tax-xogħol magħluqa*
- 16.6.1. Għandhom jittieħdu passi biex ikun żgurat li hemm arja friska biżżejjed f'postijiet tax-xogħol magħluqa, b'qies għall-metodi tax-xogħol użati u l-htigijiet fiżiċi mitluba mill-haddiema.
- Jekk hi użata sistema ta' ventilazzjoni furzata, għandha tinzamm f'kondizzjoni li taħdem.
- Kull hsara għandha tkun indikata minn sistema ta' kontroll meta dan huwa meħtieġ għas-saħħa tal-haddiema.
- 16.6.2. Jekk jintużaw installazzjonijiet ta' arja kkondizzjonata jew ventilazzjoni mekkanika, għandhom joperaw b'mod li l-haddiema ma' jkunux esposti għal kurrenti li jikkawżaw skomfort.
- Kull depożitu jew ħmieġ li x'aktarx johloq perikolu immedjat għas-saħħa tal-haddiema billi jniġġeż l-atmosfera għandu jitneħħa mingħajr dewmien.
- 16.7. *It-temperatura tal-kamra*
- 16.7.1. Matul il-hinijiet tax-xogħol, it-temperatura fil-kmamar fejn hemm postijiet tax-xogħol għandha tkun tajba għall-bniedem, meta wiehed jikkunsidra l-metodi tax-xogħol użati u l-eżerċizzju fiżiku mitlub mill-haddiema.
- 16.7.2. It-temperatura f'żoni tal-mistrieħ, fi kmamar għall-haddiema li qegħdin fuq ix-xogħol, f'faċilitajiet sanitariji, f'kantins u fi kmamar ta' l-ewwel għajna għandhom ikunu xierqa għall-iskop partikolari ta' dawn iż-żoni.
- 16.7.3. It-twieqi, it-tamboċċi u l-paraventi tal-ħġieġ m'għandhomx jippermettu li jgħaddi dawl tax-xemx eċċessiv f'postijiet tax-xogħol, wara li jkun il-kunsidrat it-tip ta' xogħol u n-natura tal-post tax-xogħol.
- 16.8. *Kmamar tal-mistrieħ*
- 16.8.1. Meta s-sigurtà jew is-saħħa tal-haddiema, b'mod partikolari minhabba t-tip ta' attività mwettqa jew il-preżenża ta' iktar minn ċertu numru ta' impjegati, jeħtieġu hekk, il-haddiema għandhom ikunu pprovduti b'kamra tal-mistrieħ faċilment aċċessibbli.
- Din id-disposizzjoni ma tapplikax jekk il-haddiema huma mpjegati f'uffiċċji jew kmamar tax-xogħol simili li jipprovdu mistrieħ ekwivalenti matul il-pawża.
- 16.8.2. Il-kmamar tal-mistrieħ għandhom ikunu kbar biżżejjed u mgħammra b'numru adegwat ta' mwejjed u sig-ġijiet bid-dahar għan-numru tal-haddiema.
- 16.8.3. Fil-kmamar tal-mistrieħ għandhom jiġu introdotti miżuri xierqa għall-protezzjoni ta' dawk li ma jpejpx kontra l-iskumdità ikkawżat mid-duħhan tat-tabakk.

- 16.8.4. Jekk il-hinjiet tax-xogħol huma interrotti regolarment u frekwentement u ma jkunx hemm kmamar tal-mistrieħ, għandhom jkunu provduti kmamar oħrajn li fihom il-haddiema jkunu jistgħu joqogħdu matul dawn l-interruzzjonijiet, kull meta dan hu meħtieġ għas-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema.

Għandhom jittieħdu miżuri xierqa għall-protezzjoni ta' dawk li ma' jpejpux kontra l-iskomfort ikkawżat mid-duħhan tat-tabakk.

17. **Nisa tqal u nisa li jreddgħu**

Nisa tqal u nisa li jreddgħu għandhom ikunu jistgħu jimteddu biex jistrieħu f'kondizzjonijiet xierqa.

18. **Haddiema b'disabbiltà**

Il-postijiet tax-xogħol għandhom ikunu organizzati biex ikunu ikkunsidrati haddiema b'disabbiltà, jekk meħtieġ.

Din id-disposizzjoni tapplika b'mod partikolari għall-bibien, il-passaġġi, it-turġien, id-docoċ, is-sinkijiet, it-toilettes u l-postijiet tax-xogħol użati jew okkupati direttament minn haddiema b'disabbiltà.

IT-TAQSIMA B

HTIĠIJJET MINIMI SPEĊJALI APPLIKABBILI GĦALL-INDUSTRIJI GĦALL-ESTRAZZJONI TAL-MINERALI FUQ L-ART

1. **Ġenerali**

- 1.1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 3(2), min ihaddem u li, skond il-leġislazzjoni u/jew il-prattika nazzjonali, huwa responsabbli għall-post tax-xogħol kopert b'din il-Taqsima B għandu jiżgura li d-dokument tas-sigurtà u s-saħħa juri li ttieħdu l-miżuri relevanti kollha biex jipproteġu s-sigurtà u s-saħħa tal-haddiem f'sitwazzjonijiet normali kif ukoll dawk kritiċi.

- 1.2. Id-dokument tas-sigurtà u s-saħħa għandu jiġi aġġornat regolarment u jkun disponibbli għall-ispezzjoni fuq il-post tax-xogħol.

Ix-xogħol għandu jitwettaq skond id-dokument tas-sigurtà u s-saħħa.

2. **Operazzjoni**

- 2.1. Ix-xogħol għandu jiġi pplanat b'konsiderazzjoni ta' l-elementi tad-dokument tas-sigurtà u s-saħħa li jikkonċernaw ir-riskji ta' waqgħat jew zliq ta' l-art.

Għalhekk, bħala miżura preventiva, l-ġholi u l-pendil ta' ucuħ mnejn ikun qiegħed jinkixef u jiġi estratt il-materjal għandu jkun xieraq għan-natura u l-istabbiltà ta' l-art u tal-metodi tax-xogħol.

- 2.2. Il-bankijiet u t-toroq taċ-ċirkolazzjoni għandhom ikunu sodi biżżejjed għall-impjant użat.

Għandhom jinbnew u jinżammu b'tali mod li l-impjant jista' jittressaq mingħajr periklu.

- 2.3. Qabel jibda jew jerga' jibda x-xogħol, l-ucuħ mnejn isir il-kxif u l-estrazzjoni 'l fuq mill-postijiet tax-xogħol jew it-toroq ta' ċirkolazzjoni għandhom jiġu kkontrollati għal materjal jew blat mhux sod.

Jekk ikun hemm bżonn għandhom jitneħħew biċċiet wieqfa fil-vojt.

- 2.4. L-ucuħ u t-truf m'għandhomx jinħadmu b'mod li tinholoq instabbiltà.

IT-TAQSIMA Ċ

HTIĠIJJET MINIMI SPEĊJALI APPLIKABBILI GĦALL-INDUSTRIJI GĦALL-ESTRAZZJONI TAL-MINERALI TAHT L-ART

1. **Ġenerali**

- 1.1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 3 (2), min ihaddem u li, skond il-leġislazzjoni u/jew il-prattika nazzjonali, huwa responsabbli għall-post tax-xogħol kopert minn din it-Taqsima Ċ għandu jiżgura li d-dokument tas-sigurtà u s-saħħa juri li ttieħdu l-miżuri relevanti kollha biex jipproteġu s-sigurtà u s-saħħa tal-haddiem f'sitwazzjonijiet kemm normali u kemm kritiċi.

- 1.2. Id-dokument tas-sigurtà u s-saħħa għandu jiġi aġġornat perijodikament u jkun disponibbli għall-inspezzjoni fuq il-post tax-xogħol.
- Ix-xogħol għandu jitwettaq skond id-dokument tas-sigurtà u s-saħħa.
2. **Il-pjanti tax-xogħol ta' taħt l-art**
- 2.1. Għandhom jiġu ppreparati pjanti tax-xogħol ta' taħt l-art fuq skala li tipprovdi rappreżentazzjoni ċara.
- Flimkien ma' passaġġi tat-toroq u l-alkovi fejn isir ix-xogħol, għandhom juru l-elementi magħrufa li jistgħu jinfluwenzaw ix-xogħol u s-sigurtà.
- Għandhom ikunu faċilment aċċessibbli u għandhom jinżammu għal kemm hu neċessarju għal skopijiet ta' sigurtà.
- 2.2. Il-pjanti tax-xogħol ta' taħt l-art għandhom jiġu aġġornati perijodikament u jkunu disponibbli fil-post tax-xogħol.
3. **Fethiet**
- Kull xogħol ta' taħt l-art għandu jkollu aċċess għal wiċċ permezz ta' mill-inqas żewġ fethiet separati li huma mibnija sew u faċilment aċċessibbli għall-haddiema ta' taħt l-art.
- Meta ċ-ċirkolazzjoni għal dawn il-postijiet ta' hruġ titlob min-naħa tal-haddiema sforz importanti għandu jkun hemm mezz mekkaniċi ta' trasport għall-haddiema.
4. **Ix-Xoghlijiet**
- Ix-xoghlijiet meta jitwettaq xogħol ta' taħt l-art għandhom jiġu mibnija, mhaddma, mgħammra u mantnuti sabiex il-haddiema jistgħu jaħdmu u jiċċirkolaw fihom b'inqas riskju.
- Passaġġi tat-toroq għandhom ikunu mmarkati biex jiffacilitaw l-orjentazzjoni tal-haddiema.
5. **Trasport**
- 5.1. Il-facilitajiet ta' trasport għandhom ikunu nstallati, imhaddma u mantnuti b'mod li jiżguraw s-sigurtà u s-saħħa tas-sewwieqa, l-utenti u persuni oħra fil-vicinanzi.
- 5.2. Trasport tal-haddiema bl-installazzjonijiet mekkaniċi għandu jkun installat tajjeb u użat skond l-istruzzjonijiet partikolari miktuba.
6. **Rfid u stabbiltà ta' l-art**
- Għandu jkun ipprovdut rfid kemm jista' jkun malajr wara t-thaffir, hlief meta l-istabbiltà ta' l-art ma teħtieġ dan għas-sigurtà tal-haddiema. L-irfid għandu jiġi installat skond il-pjanijiet u l-istruzzjonijiet miktuba.
- Ix-xoghlijiet aċċessibbli għall-haddiema għandhom ikunu spezzjonati regolarment biex tiġi aċċertata l-istabbiltà u l-irfid għandu jiġi mantnut skond dan.
7. **Ventilazzjoni**
- 7.1. Ix-xoghlijiet ta' taħt l-art kollha li għalihom l-aċċess huwa permess għandu jkollhom ventilazzjoni b'mod xieraq.
- Ventilazzjoni kontinwa għandha tkun ipprovduta biex tmantni, b'margini ta' sigurtà adegwati:
- atmosfera tajba għas-saħħa,
 - atmosfera fejn ir-riskji ta' splużjoni u trab respirabbli huma miżmuma taħt kontroll,
 - atmosfera fejn il-kondizzjonijiet tax-xogħol huma adegwati waqt li qed isir ix-xogħol, wara li jkunu kkonsidrati l-metodi tax-xogħol użati u ta' l-eżerċizzju fiżiku mitlub mill-haddiema.

- 7.2. Meta l-htigijiet ta' 7.1 ma jistgħux jiġu sodisfatti b "ventilazzjoni naturali, il-ventilazzjoni prinċipali għandha tkun provduta permezz ta' fann mekkaniku wiehed jew iktar.

Għandhom jittiehdu passi biex jiżguraw ventilazzjoni stabbli u kontinwa.

Għandu jkun hemm monitoraġġ kontinwu tal-funzjonament tal-fannijiet ewlenija, u allarm awtomatiku għandu jindika waqfien mhux ipprogrammat.

- 7.3. Il-parametri tal-ventilazzjoni għandhom ikunu mkejla u rreġistrati perjodikament.

Għandu jiġi ppreparat, aġġornat perjodikament u miżmum disponibbli fil-post tax-xogħol pjan ta' ventilazzjoni li jkollu dettalji pertinenti tas-sistema ta' ventilazzjoni.

8. **Mini li fihom il-gass**

- 8.1. Xoghlijiet ta' taht l-art huma meqjusa li fihom il-gass jekk x'aktarx jithalla gass tal-minjieri li jista' jingabar fi kwantità tali li r-riskju ta' formazzjoni ta' atmosfera splużiva ma jistax jiġi eskluż.

- 8.2. Il-ventilazzjoni prinċipali għandha tkun ipprovduta b'fann mekkaniku wiehed jew iktar.

- 8.3. Ix-xogħol għandu jipproċedi tenut kont ta' l-emissjoni ta' gass tal-minjieri.

Għandhom jittiehdu passi biex jeliminaw sa fejn hu possibbli r-riskju kkawżat mill-gass.

- 8.4. Għandha tiġi pprovduta ventilazzjoni awżilarja għal xogħol ta' preparazzjoni għall-operazzjoni u għax-xogħol ta' hatt kif ukoll għall-postijiet b'konnessjoni diretta mal-kurrent ta' ventilazzjoni prinċipali.

Ix-xoghlijiet produttivi jista' jkollhom ventilazzjoni minn sistemi awżiljari biss jekk jittiehdu miżuri addizzjonali xierqa biex jiżguraw is-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema.

- 8.5. Id-daqs tal-ventilazzjoni msemmi taht 7.3 għandu jkun supplimentat bl-aċċertament tal-gass fil-minjieri

Meta meħtieġ mid-dokument tas-sigurtà u s-saħħa, il-livelli tal-gass fil-minjieri għandu wkoll ikunu monitorati kontinwament f'passaġġi ta' l-arja li tkun hierġa minn unitajiet ta' produzzjoni permezz ta' estrazzjoni mekkanizzata jew b'sottrazzjoni u fi truff ta' xogħol mekkaniku fejn ma jinfidx.

- 8.6. Għandhom jintużaw biss dawk l-splużivi u l-apparat li jqabbd li huma speċifikament ippreparati għal minjieri bil-gass.

- 8.7. Id-disposizzjonijiet ta' 4.1.2 tat-Taqsima A huma sostitwiti kif ġej:

— It-tipjip, il-garr ta' tabakk għat-tipjip u kull oġġett li jista' jintuza biex jipproduċi fjamma huma pprojbiti.

— Operazzjonijiet ta' qtugħ bil-fjamma tal-welding u hidmiet simili huma permessi biss f'ċirkustanzi eċċezzjonali u suġġetti għal miżuri speċifiċi li jiżguraw is-sigurtà u s-saħħa tal-haddiema.

9. **Minjieri li fihom trab infjammabbli**

- 9.1. Il-minjieri tal-faħam huma kkunsidrati suxxettibbli għat-trab infjammabbli hlief meta d-dokument tas-sigurtà u s-saħħa juri li ebda waħda mis-safef maħduma ma jkun fiha trab li x'aktarx jipprovoka splużjoni.

- 9.2. F'minjieri li fihom trab infjammabbli, id-disposizzjonijiet ta' 8.6 u ta' 8.7 ta' din it-Taqsima Ċ japplikaw *mutatismutandis*.

- 9.3. Għandhom jittiehdu passi biex inaqqsu depożiti ta' trab infjammabbli, u biex ineħħu, jinnewtralizzaw jew jiffissaw l-istess.

- 9.4. Il-propagazzjoni ta' trab infjammabbli u/jew ta' splużjonijiet ta' gass li x'aktarx jikawżaw iktar splużjonijiet ta' trab infjammabbli għandha tiġi limitata billi tkun installata sistema ta' lqugħ għall-isplużjonijiet.

Il-postijiet ta' dan l-ilqugħ kontra l-isplużjonijiet għandhom ikunu indikati f'dokument li jiġi aġġornat perjodikament u miżmum disponibbli fil-post tax-xogħol.

10. **Splużjonijiet ta' gassijiet, splużjonijiet ta' ġebel u dhul ta' ilma**
- 10.1. F'żoni suxxettibbli għal splużjonijiet ta' gass bit-tfiġh ta' minerali jew blat, splużjonijiet ta' blat jew dhul ta' l-ilma jew minghajrhom, għandu jiffassal pjan ta' operazzjoni u jiġi implimentat biex jiżgura, sa fejn hu possibbli, sistema ta' xogħol minghajr periklu u l-protezzjoni tal-haddiema
- 10.2. Għandhom jittiehdu miżuri li jidentifikaw żoni ta' riskju, biex jiproteġu haddiema f'xogħlijiet li jersqu lejn jew jaqsmu dawn iż-żoni, u li jikkontrollaw ir-riskji.
11. **Nirien, kombustjonijiet u shana eċċessiva**
- 11.1. Għandha ssir disposizzjoni għall-prevenzjoni u, meta xieraq, is-sejbien kmieni ta' awtokombustjoni.
- 11.2. Il-materjali infjammabbli li jittiehdu għax-xogħol taht l-art għandhom ikunu limitati għal kwantitajiet stret-tament mehtieġa.
- 11.3. Meta hu neċessarju li jintużaw fluwidi idrawliċi (fluwidi għat-trasmissjoni ta' enerġija mekkanika idrosta-tika u/jew idrokinetika), għandhom jintużaw fluwidi li hu diffiċli tqabbadhom, sa fejn possibbli, biex jiġi evitat ir-riskju ta' nar u t-tixrid tiegħu.
- Il-fluwidi idrawliċi għandhom jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet u l-kondizzjonijiet ta' eżami li għandhom x'jaqsmu mar-resistenza għan-nar u ma' kriterji ta' iġjene.
- Meta huma użati fluwidi idrawliċi li ma jissodisfawx l-ispeċifikazzjonijiet, il-kondizzjonijiet u l-kriterji msemmija fit-tieni subparagrafu, għandhom jittiehdu prekawzjonijiet addizzjonali biex jitnaqqas ir-riskju ta' inċendju u t-tixrid tiegħu.
12. **Miżuri ta' prekawzjoni li għandhom x'jaqsmu ma' l-irtirar tal-haddiema**
- Sabiex ikunu jistgħu jirtiraw minghajr periklu, il-haddiema għandhom, meta mehtieġ, jiġu pprovduti b'apparat respiratorju ta' protezzjoni ta' salvataġġ proprju li huma għandhom dejjem iżommu fejn jintlahaq.
- Il-haddiema għandhom jiġu mharrġa fl-użu ta' dan l-apparat.
- Dan l-apparat għandu jibqa' fuq il-post u jiġi spezzjonat regolament sabiex ikun żgurat li jkun f'kondizzjoni tajba.
13. **Id-dawl**
- Id-disposizzjonijiet tat-Taqsima 13 tat-Taqsima A huma sostitwiti kif ġej:
- il-haddiema għandhom jiġu pprovduti b'lampi personali xierqa.
 - il-postijiet tax-xogħol għandhom sa fejn possibbli jiġu mghammra b'dawl artifiċjali adegwat għall-protezzjoni tas-sigurtà u sahha tal-haddiema.
 - l-installazzjonijiet tad-dawl għandhom jitqieghdu b'tali mod li ma jkun hemm ebda riskju ta' inċident għall-haddiema bhala riżultat tat-tip ta' dawl imqieghed.
14. **Kontroll tal-haddiema taht l-art**
- Għandu jkun possibbli li wiehed ikun jaf eżattament min ikun hemm taht l-art f'kull hin.
15. **L-organizzazzjoni ta' salvataġġ**
- Sabiex tkun tista' tittiehed azzjoni xierqa malajr u effettivament fil-każ ta' inċident kbir, għandha titwaqqaf organizzazzjoni adegwata ta' salvataġġ.
- L-organizzazzjoni tas-salvataġġ għandha, sabiex tkun tista' taġixxi f'kull sit fejn ikun qed isir xogħol ta' estrazzjoni jew ta' esplorazzjoni, ikollha haddiema ta' salvataġġ imharrġa suffiċjentement u tagħmir ta' sal-vataġġ adegwat għad-disposizzjoni tagħha.